FRYSHUSET

Barnrättspolicy

Senast godkänd av styrelsen: 2026-06-08
Senast reviderad: 2026-06-01
Styrande dokument: riktlinje
Dokumentägare: HR

Bakgrund

Fryshuset gör det möjligt för unga att genom sina passioner förändra världen. Vi skapar gemenskaper där unga syns, hörs och räknas. På denna grund bedriver vi ett 60-tal olika verksamheter på flera orter runt om i Sverige. Vi arbetar inom områdena Skola, Ungdomskultur, Arbete & Entreprenörskap samt Föredöme & Framtidstro. Fryshusets verksamheter sträcker sig från kultur och nöjen till projekt som direkt adresserar vår tids svåraste sociala problem. Vi tror att alla kan lyckas och är värda en chans till.

Stiftelsen Fryshuset är en ideell organisation som är religiöst och politiskt oberoende. En av de mest grundläggande saker vi måste säkerställa är att våra verksamheter är trygga och säkra för barn och unga. Vi är fast beslutna att göra allt i vår makt för att se till att varje barn/ungdom i våra verksamheter ska känna sig trygga och säkra. Barnrättspolicyn, eller Child Safeguarding policy som det heter internationellt, innebär att vi har en uppsättning av, i huvudsak interna, policys, rutiner och metoder för att säkerställa detta.

Syfte

All personal och alla representanter för Fryshuset samt våra samarbetspartners ska:

a. Planera och organisera sitt arbete och sin arbetsplats på ett sådant sätt att det minimerar risken att barn blir utsatta för övergrepp, utnyttjande, skadade eller på annat sätt kränka deras rättigheter.
b. Främja en miljö som präglas av öppenhet som gäller frågor om barns utsatthet vad gäller övergrepp och utnyttjande där alla frågor eller synpunkter kan tas upp och diskuteras.
c. Stärka barn och unga och deras familjer/vårdnadshavare och tala med dem om vilka rättigheter de har, vad som är acceptabelt och oacceptabelt, vad de kan förvänta sig av samarbetet med Fryshuset samt vad de kan göra om det uppstår problem.
d. Proaktivt verka för att skydda barn.

Vår värdegrund

Värdegrunden är vår viktigaste kompass och står för den handlingskraft som uppstår när passioner, perspektiv, kunskap och generationer enas under samma tak. Vårt arbete bygger på kärlek och en tro på människan. Vi arbetar alltid för något – inte emot. Med en stark övertygelse om att när vi riktar energin rätt kan alla människor, med stöd av positiva sammanhang och medmänniskor, resa sig och gå framåt.

- Vi bygger tillit och relation. Vi utvecklar positiva sammanhang för unga där lusten att delta och gemensamma passioner överbryggar olikheter och skapar motivation och framtidstro. Vi ger uppmuntran, förtroende och ansvar för att unga ska växa och själva ta makten över sina liv.

- Vi lyssnar in vad som händer i samhället och ställer om snabbt. Vi agerar med mod i det som är nytt och okänt. Vi ser möjligheter och vågar skapa förändring där andra ofta ser problem.
- Vi finns för alla unga och fokuserar särskilt på dem som lever, eller riskerar att hamna, utanför samhället. Här står dörren alltid på glänt – vi tror att alla kan lyckas med rätt förutsättningar och att alla är värda en chans till.
- Vi utgår från individens behov. Vi finns för den som, oavsett bakgrund, vill engagera och utveckla.

Grundsyn

Fryshuset ska vara en trygg och säker plats för barn och unga i alla miljöer där vi verkar, också digitala. Vi har nolltolerans mot alla former av diskriminering, kränkningar, våld, sexuella övergrepp och utnyttjande av barn och unga, och accepterar inget beteende som bryter mot denna policy. Detta innebär att all personal, alla representanter och alla samarbetspartners har en skyldighet att ha läst policyn och dela den grundsyn och följa de skyldigheter som Fryshuset har definierat.

Fryshuset har ett starkt engagemang för ungas rätt till frihet från alla former av kränkningar, våld, övergrepp och utnyttjande. Barnkonventionen och barns rättigheter är grunden för allt vårt arbete. Vår grundsyn är att:

a. En ung person är varje människa till och med 25 år.
b. Alla barn och unga är lika mycket värda, har samma rättigheter och ska aldrig diskrimineras oavsett den ungas eller vårdnadshavares hudfärg, kön, könsidentitet, könsuttryck, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt, etiskt eller socialt ursprung, egendom, funktionsvariation, sexuell läggning, civilstånd eller annan status.
c. Alla barn och unga har rätt till frihet från diskriminering, kränkningar, våld, skada, sexuella övergrepp och utnyttjande.
d. Fryshuset verkar för att säkerställa att unga känner till sin rätt att vara fria från diskriminering, kränkningar, skada, sexuellt övergrepp och utnyttjande och vi ska informera om den rättigheten genom bland annat Fryshusets nationella ledarskapsutbildning.

Omfattning

Alla barn och unga i vår verksamhet ska skyddas mot alla former av kränkningar, skada, fysiska, psykiska och sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande genom efterlevnad av den här policyn och dess bilagor. Denna policy ska vara väl synlig och tillgänglig på www.fryshuset.se respektive internweb för barn och unga i våra verksamheter och deras familjer/vårdnadshavare, all personal, alla representanter och samarbetspartners.

Till en uppdaterad version 2025 ska en version i klarspråk finnas.

Policyn gäller för:

a. All personal, oavsett om personalen arbetar heltid eller deltid, internationellt eller nationellt.
b. Personal som är anställda eller anlitade på korttidskontrakt, t.ex. konsulter, forskare etc.
c. Aktiva medlemmar, ideellt aktiva, styrelseledamöter och alla som på något sätt representerar Fryshuset.
d. Personal vid och representanter för samarbetspartners och enskilda personer, grupper eller organisationer som har en formell/avtalsenlig relation till Fryshuset som innebär kontakt med barn och unga.

- Såvida det inte skriftligt överenskommits att samarbetspartnern får tillämpa sin egen policy om barns och ungas skydd mot övergrepp och utnyttjande. Beslut om egen policy kan användas tas av Kunskapsområde Styrning & Administration (KOSA).

Fryshusets definitioner av övergrepp mot barn och unga

Fysiska övergrepp: En person som orsakar barn eller unga kroppsskada, sjukdom, smärta eller försätter barnet/den unga i vanmakt eller annat liknande tillstånd. Det kan innebära att personen slår barnet/den unga med eller utan tillhygge, nyper, sparkar, knuffar, kastar, skakar, river, eller biter barnet/den unga, trampar eller stampar på barnet/den unga eller tvingar in föremål i barnets/den ungas mun. Fysisk misshandel är också att förgifta, bränna, skålla, riva, försöka dränka eller kväva barnet/den unga. Varje form av kroppslig bestraffning räknas som fysisk misshandel av barn/unga.

Psykiska övergrepp: Som psykiska övergrepp av barn/unga räknas t.ex. hårda bestraffningar, förlöjligande, hån, nedvärdering, avvisande, utfrysning, orimliga krav, påtvingad isolering från sociala kontakter och åldersanpassade aktiviteter eller vägran att lyssna på barnets/den ungas synpunkter. Vissa skadliga upplevelser skall också ses som psykisk misshandel, t.ex. att barnet/den unga tvingas bevittna (se eller höra) våld i sin närmiljö eller leva i en miljö där våld eller hot om våld förekommer. I alla former av fysiska övergrepp mot barn och unga, inklusive sexuella övergrepp, ingår psykisk misshandel. Även latent våld, såsom en ständig rädsla eller oro för våld som kan vara ilska eller aggressivitet som visar sig i förövarens kroppshållning och kroppsuttryck, och som skapar rädsla och upplevs som hot eller påminner om tidigare erfarenheter av våld.

Sexuella övergrepp och utnyttjande: Innefattar alla former av sexuella handlingar som påtvingas barn eller unga av en annan person. Sexuellt övergrepp innebär att den andra personen utnyttjar barnets/den ungas beroendeställning, att handlingen utgår från den andra personens behov, att handlingen kränker barnets/den ungas integritet, att handlingen sker mot barnets/den ungas vilja eller är en handling som barnet/den unga inte kan förstå, inte är moget för eller inte kan ge informerat samtycket till. Faktiska eller försök till missbruk av ett barns eller ung persons utsatta position för sexuella ändamål utifrån maktposition eller förtroende. Dessa inkluderar, men är inte begränsat till, att lova barnet/den unga ekonomisk, social eller politisk vinning genom sexuellt utnyttjande.

Fryshuset ska göra sitt yttersta för att förebygga, rapportera och agera på ovan händelser.

Fryshusets definitioner bygger på Barnmisshandelskommitténs definitioner av barnmisshandel från 2001.

Vårt ansvar

All personal och representanter för Fryshuset och våra samarbetspartners strävar efter att:

a. Göra vårt yttersta för att skydda barn från skada, diskriminering, kränkningar, alla former av fysiska och psykiskt våld, sexuella övergrepp eller utnyttjande.
b. Behandla unga som individer och med respekt – oavsett den ungas eller föräldern/vårdnadshavarens hudfärg, kön, könsidentitet, könsuttryck, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt, etnisk eller socialt ursprung, egendom, funktionsvariation, sexuell läggning, civilstånd eller annan status.

c. Respektera en ung persons integritet och inte kränka hens fysiska och/eller psykiska hälsa.
d. Respektera barn och ungas åsikter och oro, och ge dem utrymme att utrycka sina åsikter i situationer som berör dem, som är passande för deras ålder och mognad.
e. Inte utsätta barn och unga för situationer som de inte kan förstå, inte är mogna för eller inte kan ge sitt samtycke till.
f. Agera respektfullt i relationer med barn och unga genom att undvika att prata, beröra eller komma med förslag som kan uppfattas som olämpliga eller stötande.
g. Inte inleda relationer med barn och unga som på något sätt kan anses vara utnyttjande eller ofredande.
h. Aldrig agera med avsikt att skuldbelägga, förnedra, nedvärdera eller vanära barn och unga eller på annat sätt utsätta den unga för känslomässiga övergrepp.
i. Alltid behandla barn och unga rättvist och aldrig diskriminera någon, eller gynna särskilda unga till nackdel för andra.
j. Aldrig sova i samma säng med barn och unga vi möter i vår verksamhet.
k. Endast hjälpa barn och unga med intima och privata åtaganden om de inte kan göra dess själva, som att gå på toaletten eller klä på sig.
l. I direkt kontakt med barn och unga, i möjligaste mån se till att det finns minst en annan vuxen kollega/representant som ser eller hör. Vi ska undvika att arbeta ensamma med barn och unga om inte arbetsuppgiften kräver det (inklusive i transportmedel) och där det är överenskommet med ansvarig chef i förväg.
m. Aldrig ha överseende med eller delta i barn och ungas beteende som är illegalt, farligt eller felaktigt.
n. Aldrig inleda en kärleksrelation eller sexuell kontakt med barn eller unga som deltar i Fryshusets verksamhet.

All personal och alla representanter för Fryshuset och samarbetspartners är skyldiga att:

a. Underteckna en godkännandeförklaring vid anställning för att visa att de tagit del av och förstått innebörden av policyn och att de kommer agera enligt den.
b. När ett partnerskap etableras är Fryshusets representant ansvarig för att sprida informationen om policyn.
c. Omedelbart och i enlighet med Fryshuset rapporteringsförfaranden rapportera misstankar om att ett barn blivit utsatt för någon form av diskriminering, skada, kränkning, fysiskt eller psykiskt våld, sexuellt övergrepp eller utnyttjande.
d. Känna till vart de ska vända sig vid misstankar om övergrepp.
e. Bemöta barn och unga, som kan utsatts för skada, kränkning, psykiskt eller fysiskt våld, sexuellt övergrepp eller utnyttjande, i enlighet med Fryshusets rapporteringsförfarande och i enlighet med vad som är bäst för personens säkerhet.
f. Samarbeta fullt ut och under tystnadsplikt vid utredningar och misstankar och anklagelser.
g. Identifiera, minimera och undvika situationer som eventuellt kan utsätta barn och unga för risker.
h. Identifiera och undvika situationer där personal/representanters beteenden kan missuppfattas.
i. Vid fotografering/videofilmning och dokumentering av barn och unga, säkerställa att godkännande getts av barnet eller den unga samt vårdnadshavare (barn under 13 år, att bilderna är tagna med respekt, att inte utsätts för risk eller någon form av utnyttjande, och att barnet eller den unga undviker sexuellt laddad posering.
j. Säkerställa att bilder och/eller information om barn eller ungdom och vårdnadshavare på Fryshusets aktiviteter inte läggs upp på sociala medier som tex Facebook utan barnets eller ungdomens och vårdnadshavarens godkännande.

k. Säkerställa att ett barn eller ungdom som ska delta i en aktivitet utan att vara mottagare, tex i en kampanj, prisutdelning, panel eller något annat evenemang eller vid socialt nätverkande på internet, skyddas genom denna policy.

Rapportering

Nedan följer ett förtydligande av vad som menas med incident- och riskrapportering, orosanmälan respektive polisanmälan.

Incident- och riskapportering

Görs enligt Fryshusets risk- och incidentrapporteringsrutiner när överträdelse sker, eller riskerar att ske, av denna policy i vår verksamhet.

a. Du ser eller misstänker att ett barn eller ungdom utsatts för avsiktlig eller oavsiktlig skada, kränkning, diskriminering, någon form av fysisk eller psykiskt våld, sexuellt
b. övergrepp eller utnyttjande.
c. Du ser oönskad händelse eller situation som kunnat leda till hälsobesvär, sjukdom eller olycksfall.
d. En anmälan kommer in till dig
e. Ett barn eller ungdom berättar om kränkningar eller övergrepp

Rapportering sker till närmsta chef. Vet du inte vem du ska vända dig till så mejla hr@fryshuset.se för att få hjälp.

Vill du vara anonym när du rapporterar kan Fryshusets visselblåsarfunktion i HR systemet Hailey HR användas:
Visselblåsning generellt görs via portalen Visselblåsning i Hailey HR.

Gäller visselblåsningen Fryshusets nationella ledningsgrupp (funktioner som ingår är: VD, Vice VD, Chef Marknad & Kommunikation, HR chef, Fryshuschef Stockholm, Fryshuschef Göteborg, Ekonomichef, Ledningskoordinator, Chef Verksamhets KO) görs anmälan via portalen Visselblåsning ledning Hailey HR.

Orosanmälan

Om vi får vetskap om eller känner oro för att ett barn eller ungdom far illa, även om det inte är i någon av våra verksamheter ska vi göra en orosanmälan till socialtjänsten i den kommun barnet eller ungdomen bor genom att använda den mall och rutin för orosanmälan som Fryshuset har tagit fram. Vi använder i dessa fall inte incidentrapportering.

Polisanmälan

Om ett lagbrott begås i samband med att ett barn eller ungdom far illa, även om det inte är i Fryshusets egen verksamhet, ska detta anmälas till närmaste polismyndighet.

Vad händer sedan?

Fryshuset kommer att hantera alla anmälningar utifrån våra etablerade rutiner. Alla rapporter kommer att hanteras professionellt, konfidentiellt och på lämpligaste sätt. Konfidentiellt betyder i det här sammanhanget att anmälningar tas om hand av ansvariga chefer eller andra lämpliga inom Fryshuset innan beslut om eventuell hänvisning till social eller polisiär myndighet tas. Vid misstanke om att ett ärende är av kriminell karaktär kommer ärendet att rapporteras till polisen, om detta inte innebär ren risk

för barnet. All rapportering i förtroende kommer att behandlas utifrån det bästa för barnet eller ungdomen oavsett utfallet av utredningen.

Konsekvenser av att bryta mot policyn

Arbetsrättsliga åtgärder kan vidtas för personal som bryter mot policyn eller Fryshusets uppförandekod.

All personal och alla representanter för Fryshuset samt samarbetspartners ska vara medvetna om att alla påståenden om att de ofredat eller utnyttja barn kommer att utredas.

a. Genom beaktande av lagstiftning gällande brottsutredning och brottsåtal i det land de arbetar.
b. Genom Fryshusets interna utredning i enlighet med etablerade rapporteringsförfaranden vid misstänkta brott mot denna policy.

Ansvar för genomförande, efterlevnad, mätning & ständiga förbättringar

Dessa befattningar har ansvaret för genomförande, efterlevnad, mätning och ständiga förbättringar av policyn inom sina arbetsområden: chefer och kunskapsområdesansvariga.